

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

محمد
صراف عضو
هیئت مدیره
انجمن وی او دی:

نهادهای صنفی در این کشور فراموش شده است

دریافتی سکوها خواهد داشت. در حال حاضر ساترا رتبه بندی محصولات پلتفرم‌ها را بر عهده ندارد ولی از این پس نقش موثرتری دارد. قبلاً پلتفرم‌ها پول خود را مستقیماً از اپراتورها دریافت می‌کردند اما حالا ساترا نقش تعیین کننده پیدا می‌کند.

صراف درباره اینکه چقدر ممکن است انحصار بین اپراتورها و برخی پلتفرم‌ها وجود داشته باشد، گفت: موضوع انحصار در دوره وزارت آقای آذری جهرمی برطرف شد و اپراتورها به عقد قرارداد با همه بازیگران این صنعت اقدام کردند. هم اکنون نیز اپراتور ایرانی در قالب شرکت ویستا مدیا با همه پلتفرم‌ها قرارداد بسته است. البته همراه اول سختگیرانه‌تر عمل کرده است. ولی در نهایت همه پلتفرم‌ها با اپراتورها کار می‌کنند مگر پلتفرم‌هایی که ترافیک کمی داشته‌اند و راه‌اندازی مدل پرمیوم دیتا برای این پلتفرم‌ها هزینه‌اش بیشتر از درآمدشان بوده است.

وی اضافه کرد: این اتفاق در حال حاضر دخالت در بخش خصوصی است و تجربه‌های گذشته نشان داده پول‌هایی که به این شکل جمع شده، نه تنها به صنعت کمک نکرده است، بلکه با حضور افراد غیرمتخصص هزینه‌های تولید محتوا را افزایش می‌دهد، پروژه‌های عجیب و غریب راه‌اندازی می‌شود و در نهایت هم به نتیجه درستی نمی‌رسد.

عضو هیئت مدیره انجمن وی او دی در بخش دیگری از صحبت‌هایش درباره نظارت بر پلتفرم‌ها عنوان کرد: ما با اصل نظارت مخالف نیستیم. رگولاتور باید باشد اما مشکل اینجاست که در تصویب این سند، از نهادهای صنفی نظرخواهی نشد. اخیراً جلسه‌ای در مرکز ملی فضای مجازی آن هم بعد از تصویب سند و ابلاغ آن برگزار شد و از متن سند رونمایی شد. در حالی که ما سال‌هاست در جلسات صنفی در نهادهای مختلف فریاد زده‌ایم و بندهای قانونی مختلف را گوشزد کرده‌ایم که بر اساس قانون، نهادهای مربوطه موظف به دریافت نظر کتبی اصناف قبل از تصویب طرح‌ها هستند. اما ظاهراً نهادهای صنفی در این کشور فراموش شده است.

وی در پایان بیان کرد: این مصوبه خلاف قوانین ماقبل خود است و بدون کارشناسی به صحن شورا رفته است و بدون نظرخواهی از اصناف تصویب شده است. لذا زمینه‌ساز رانت است و تجربه نشان داده چنین طرح‌هایی نه تنها مشکل را حل نکرده، بلکه به صنعت آسیب زده است و توصیه بنده به عنوان یک کارشناس و فعال این صنعت این است که لغو شود.

ماهیت این سند با قوانین دیگری که از قبل وجود داشته و جاری است تناقض دارد. سوال این است که با این وجود چرا این سند تصویب شده است؟ حرف متولیان امر این است که برای ارتقای محتوا و تحقق اهداف محتوایی در کشور، سند تصویب شده و بر این اساس ۲۰ درصد از پولی که اپراتورها بابت ترافیک بین‌الملل به شرکت زیرساخت می‌دادند، همان ابتدا و مستقیم باید به صندوق واریز شود. طبق این مصوبه به گفته متولیان آن سالانه حدود ۱۰ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان (همت) به این صندوق وارد می‌شود و سپس یک هیئت عامل آن را مدیریت می‌کند که اختیار کامل نسبت به تخصیص آن را دارد.

عضو هیئت مدیره انجمن وی او دی درباره تاثیر حضور ذی نفعان و مدیران پلتفرم‌ها در این هیئت عامل عنوان کرد: بخش خصوصی نه تمایل دارد و نه به صلاح صنعت می‌داند که در هیئت عامل حضور داشته باشد. چرا که این تصمیم از اساس غیرکارشناسی و مبهم بوده است و نه تنها اهداف سند را تامین نخواهد کرد بلکه موجب چالش‌های جدی در آینده صنعت خواهد شد. وی با اشاره به درآمدی که به صندوق واریز می‌شود، اظهار کرد: به گفته متولیان این سند، مبلغ ۱۰ تا ۱۵ هزار میلیاردی که به صندوق مذکور واریز می‌شود حدود یک سوم پولی است که اپراتورها به تمام پلتفرم‌ها (اعم از بزرگ و کوچک) پرداخت می‌کردند. کل مبلغی که اپراتورها به پلتفرم‌ها پرداخت می‌کرده‌اند سالانه حدود ۴ هزار میلیارد تومان بوده است و حالا این سند باعث می‌شود سه تا چهار برابر آن مبلغ به صندوق‌ها واریز شود و اینجاست که رانت صورت می‌گیرد. یعنی همان ۲۰ درصدی که اپراتورها سالانه بابت اینترنت بین‌الملل به شرکت زیرساخت می‌پرداختند.

بنیانگذار فیلم‌نت در ادامه عنوان کرد: نکته کلیدی این است که اینجا رانت و فساد اتفاق می‌افتد. قبلاً شرکت‌های خصوصی با اپراتورها قرارداد مشخصی داشتند. اپراتورها تحت نظارت وزارت ارتباطات، سازمان تنظیم مقررات و کمیسیون‌های مربوطه فعالیت می‌کردند و با پلتفرم‌ها همکاری داشتند. اما الان اپراتورها را از پولشان محروم کرده و پولی را هم که باید به پلتفرم‌ها می‌داده‌اند، باید در یک فرایند مبهم و سلیقه‌ای تخصیص داده شود.

وی با اشاره به تاثیر ساترا در این فرایند تصریح کرد: ساترا نظام رتبه بندی محتوا در این سند را به عهده دارد و نظام رتبه بندی، اثر مستقیم بر مبلغ

شورای عالی فضای مجازی در بهمن ماه ۱۴۰۲ سندی تحت عنوان «سیاست‌ها و الزامات تعرفه‌گذاری ترافیک شبکه و تسهیم درآمد محتوا» را تصویب و اخیراً توسط رئیس‌جمهور ابلاغ کرده است. این سند با هدف «تمهید اقتصاد محتوا» و تشویق تولید محتوای بومی تدوین شده، اما تحلیل‌ها و واکنش‌های متفاوتی از سوی فعالان بخش خصوصی و کارشناسان در پی داشته است.

این سند بر پایه تمهید اقتصاد محتوا برای توسعه زیست‌بوم فضای مجازی استوار است و هدفش این است که با تغییر در نظام تعرفه‌گذاری و تسهیم درآمد، ترافیک داخلی را ارزشمندتر کند. در این راستا محمد صراف عضو هیئت مدیره انجمن وی او دی با اشاره به سند تسهیم درآمد محتوا بیان کرد که تصویب این سند خلاف قانون اساسی کشور و توجه به بخش خصوصی است.

وی با اشاره به سند تسهیم درآمد محتوا و نقاط ضعفی که برای آن متصور است بیان کرد: مسئله اصلی این است که ۲ نهاد خصوصی با یکدیگر و بر اساس یک قرارداد مشخص طبق قانون تجارت، کار می‌کنند. حالا قرار است یک نهاد حاکمیتی وارد چرخه اقتصادی این ۲ شود و برای آنها تعیین تکلیف کند. این در حالی است که مطابق با قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، به صراحت تاکید می‌شود که نهادهای حاکمیتی دولتی حق ندارند در امور شرکت‌های خصوصی دخالت کنند.

صراف اضافه کرد: علی‌رغم تصویب این سند در شورای عالی فضای مجازی،

نویسنده و کارگردان:
مجید اسماعیلی

تهیه‌کننده:
مجتبی امینی

